

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Maria Kilnäs
010-2244721

Samrådsyttrande
2020-06-01

Diarienummer
511-22208-2020

Sida
1(3)

Havs- och vattenmyndigheten
havochvatten@havochvatten.se

Yttrande gällande regeringsuppdrag om generellt stopp för bottentrålning i skyddade områden

Av regeringsuppdraget framgår att Havs- och vattenmyndigheten bland annat ska utreda och föreslå ändringar i Förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen, för att genomföra ett generellt förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden innanför trålgränsen samt hur möjlighet till begränsade undantag ska kunna ges i förvaltningsplanen. Havs- och vattenmyndigheten ska vidare redovisa hur ett generellt stopp för bottentrålning kan införas i övriga svenska skyddade områden utanför trålgränsen och tillämpas även på utländska fiskefartyg.

Havs- och vattenmyndigheten höll samrådsmöte med kustlänsstyrelserna den 13 maj 2020 och meddelade då att det var möjligt att inkomma med skriftliga synpunkter på frågeställningarna nedan senast den 1 juni 2020.

1. Vilka kan förutsättningarna vara för begränsade undantag från ett generellt stopp för bottentrålning i marina skyddade områden? Vad kan ingå i begreppet förvaltningsplan?

Begreppet förvaltningsplan bör för naturreservat och nationalparker motsvaras av områdets beslut och skötselplan. För Natura 2000-områden bör det motsvaras av områdets bevarandeplan.

Syftet med skyddet måste alltid avgöra vilka regler som krävs för att skydda ett område.

Områden där bottentrålningen inte påverkar de utpekade bevarandevärdena negativt och en reglering inte behövs för att uppnå syftet med skyddet, bör undantas från det generella förbudet. Detta gäller till exempel Natura 2000-områden som är utpekade för att skydda tumlare.

Befintliga skyddade områden där bottentrålningen redan är reglerad för att uppnå syftet med skyddet, bör inte heller omfattas av det generella förbudet. Detta bör dock inte hindra förvaltaren från att vid behov föreslå nya/utökade fiske-regleringar, till exempel efter att ha fått ny kunskap om var bevarandevärden finns eller att statusen på dessa har försämrats (adaptiv förvaltning).

Undantag bör också kunna göras för nya skyddade områden, om det framgår av beslutet alternativt bevarandeplanen att bottentrålningen ska regleras i området. Om inte bottentrålningen har reglerats inom 6 år efter att beslutet togs, kan det generella förbudet träda in automatiskt. (Jämför nya Natura 2000-områden där vi har 6 år på oss att införa nödvändiga bevarandeåtgärder.)

2. Om det ska ges undantag från ett generellt stopp för bottentrålning i marina skyddade områden, vem ska göra bedömningen? Var och hur ska det anges?

Länsstyrelsen (eller kommunen) i egenskap av den **beslutande/förvaltande myndigheten** för det skyddade området, bör göra den bedömningen. I nya skyddade marina områden bör det framgå av beslutet/bevarandeplanen om bottentrålningen behöver regleras för att uppnå syftet eller inte.

Vilka befintliga skyddade marina områden som Länsstyrelsen har bedömt ska vara undantagna från förbudet mot bottentrålning, skulle kunna framgå av en bilaga till FIFS 2004:36.

3. Ser ni behov av förändringar jämfört med hur arbetet kring fiskereglering i marina skyddade områden bedrivs idag?

Det är viktigt med en tidig dialog med fiskare när fiskeregleringar ska inrättas. När fisket ska regleras i ett skyddat område bör det bildas en arbetsgrupp med representanter för samtliga fiskare som nyttjar området, Länsstyrelsen, HaV och SLU Aqua.

Det är också viktigt att det även i fortsättningen finns förutsättningar för en adaptiv förvaltning.

4. Ser ni förändringar i arbetet med inrättande av nya marina skyddade områden vid ett generellt stopp för bottentrålning i dessa områden?

Normalt när vi inrättar skyddade områden utgår vi ifrån vilka värden som finns i området vid avgränsningen. Vi kan också välja att skydda ett större område där flera mindre kärnområden ingår. Därefter identifierar vi vilken negativ påverkan som finns på bevarandevärdena och reglerar hoten utifrån detta.

Om det skulle införas ett generellt stopp för bottentrålning, kan det bli så att fiske-regleringen görs först och att avgränsningen av det skyddade området styrs av det. Områden där inte bottentrålning är det primära hotet riskerar att inte skyddas alls. Det kommer också att bli svårare att få igenom skydd av större områden, där inte bottentrålningen är ett hot i hela området.

Förslaget om att generellt förbjuda bottentrålning i skyddade områden kommer att få en mycket begränsad effekt. Det är en väldigt liten andel av de skyddade områdena där bottentrålning bedrivs. I stora områden där inte påverkan på bottenmiljöerna är det primära kommer bottentrålning att förbjudas, vilket kommer att försvåra arbetet med att skydda de områden där påverkan från bottentrålning har stor betydelse.

Flera av de planerade kommande naturreservaten inom vårt län kommer att ligga både innanför och utanför trålgränsen. Det kan då komma att införas ett generellt förbud mot bottentrålning i ett inflyttningsområde innanför trålgränsen, där hoten mot de bevarandevärden som finns där kanske framför allt kommer från andra håll.

Samtidigt kan det då bli svårare att få igenom en reglering av bottentrålning i området utanför trålgränsen, där bottentrålningen kanske är det primära hotet mot de bevarandevärden som finns där.

Det generella förbudet kommer att försvåra reservatsbildning utanför trålgränsen, där beslutet om ett skyddat område måste vara klart innan fiskeregleringar kan diskuteras inom EU. Det är inte rimligt att det ska vara trålförbud för svenska fiskare där under tiden processen med fiskeregleringar pågår, men inte för utländska.

5. Övriga frågor som länsstyrelsen vill lyfta inför rapportering av uppdraget.

Stort behov av bättre fiskestatistik

Det behövs ett bättre underlag över var olika typer av fisken bedrivs. Länsstyrelserna skulle behöva årliga uppdateringar över trålspar, för att kunna bedöma om i vilken omfattning bottentrålningen kan behöva regleras i nya skyddade områden.

För övriga typer av fisken är dagens loggböcker och journaler är inte tillräckligt specifika för att fungera som underlag vid inrättandet av marina skyddsområden. Det behövs bättre sätt-positioner (en exaktare position och en position för varje redskap). Det bör vara enkelt att få till med dagens moderna GPS-teknik.

Beslutet har fattats av avdelningschef Sven Swedberg med naturvårdshandläggare Maria Kilnäs som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Johan Jannert, marin naturvårdsförvaltare Anita Tullrot, länsfiskekonsulent Lars Molander och länsfiskekonsulent Maria Hedgärde medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.